

REZOLUȚIE

Participanții la **Sesiunea științifică** a Academiei de Științe a Moldovei și a Academiei Române, desfășurată la Chișinău, în ziua de 27 martie 2018, cu prilejul împlinirii a o sută de ani de la votarea de către Sfatul Țării, organul legislativ al Basarabiei din anii 1917-1918, a Declarației de Unire a Republicii Democratice Moldovenești (Basarabiei) cu România, **CONSTATĂ:**

1. În urmă cu un veac, Sfatul Țării – organul reprezentativ suprem al Basarabiei, ales în mod democratic, în numele populației basarabene, în puterea dreptului istoric și în baza principiului autodeterminării popoarelor – a decis Unirea Basarabiei cu România.

2. Unirea Basarabiei cu România a fost un act de echitate istorică, reparând nedreptatea comisă în 1812 după 106 ani de înstrăinare forțată a acestui teritoriu.

3. Declarația de Unire a Sfatului Țării a reprezentat o dovadă a unității identitare a comunităților românești dintre Prut și Nistru.

4. Votul liber exprimat la 27 martie 1918 constituie una din cele mai importante pagini de istorie scrise în spațiul basarabean, având efecte benefice pentru românii dintre Prut și Nistru și pentru toate etniile minoritare conlocuitoare, cărora le-au fost asigurate principalele libertăți și drepturi.

5. Actul Unirii, parafat de Sfatul Țării al Basarabiei la 27 martie 1918, a dobândit consacrare internațională la Conferința de Pace de la Paris (1919-1920), confirmându-i legitimitatea și legalitatea.

6. Declarația de Unire a însemnat începutul integrării pe multiple planuri a Basarabiei în viața statului român, în fața populației deschizându-se perspective de dezvoltare într-un cadru național și democratic modern. De-a lungul celor peste două decenii de unitate, s-au înregistrat progrese notabile în toate domeniile economice, sociale, culturale, științifice și profesionale. Multe personalități marcante basarabene s-au afirmat plener în sfera administrației publice, învățământului, științei, tehnicii, literaturii și artelor frumoase.

7. Parcursul Basarabiei în cadrul statului român a fost întrerupt prin Acordul secret dintre Molotov și Ribbentrop, acord denunțat de mai multe țări. Dominația sovietică a fost însoțită de un val de acțiuni represive împotriva tuturor categoriilor sociale și profesionale, între victime numărându-se, în primul rând, făuritorii Unirii Basarabiei cu România în 1918, în vreme ce activitatea Sfatului Țării a fost supusă unei denigrări.

8. După colapsul URSS, odată cu revenirea la valorile și libertățile democratice, la principiile parlamentarismului, la istoria și limba română, Sfatul Țării a fost în mare parte reabilitat.

În lumina celor constatate mai sus, participanții la **Sesiunea științifică CONSIDERĂ** drept o datorie de onoare să cinstească memoria înaintașilor de la 1917-1918, care au rămas în istorie ca făuritori ai Unirii.

Având în vedere toate acestea, adresăm factorilor de decizie din Republica Moldova și România **apelul**:

1. A întreprinde acțiuni menite să înveșnicească opera Generației Unirii.
2. A demara lucrările de restaurare și conservare a edificiului în care și-a desfășurat activitatea Sfatul Țării, unde a fost votat istoricul Act al Unirii din 27 martie 1918.
3. A înființa un muzeu al Sfatului Țării în incinta localului respectiv (astăzi, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice din Chișinău).
4. A restabili monumental Unirii la intrarea în Chișinău, care a fost distrus în mod abuziv de autoritățile sovietice.
5. A sprijini plenar activitatea celor două foruri științifice și culturale, Academia de Științe a Moldovei și Academia Română în promovarea adevărului istoric.
6. A menține în câmpul prioritar de cercetare științifică problema mișcărilor naționale și sociale din Basarabia din anii 1917-1918, precum și evenimentele ce au succedat actului Marii Uniri. De asemenea, se impune inițierea unor proiecte de anvergură, sub egida forurilor științifice abilitate, în scopul elaborării de studii și culegeri de materiale și documente privind activitatea Sfatului Țării, istoria evoluției problemei Basarabiei în plan internațional etc.
5. A integra comunitățile științifice din Republica Moldova și România într-un spațiu științific și cultural comun, fiind încurajată cooperarea, inclusiv în cadrul programelor Uniunii Europene, în domeniile de cercetare, dezvoltare tehnologică, inovare, cultură, audiovizual, competitivitate și antreprenariat.

**Adoptată cu votul unanim al participanților la Sesiunea științifică
a Academiei de Științe a Moldovei și a Academiei Române.**

Chișinău, 27 martie 2018

Iași, 28 martie 2018

**Președintele Academiei Române, Academician Cristian Hera
Președintele Academiei de Științe a Moldovei, Academician Gheorghe Duca**